

H. CANNE MEIJER
van Kinsbergenstr. 17
AMSTERDAM-W.

~~xxxxx~~ geen radencommunisten zijn. Maar ik geloof dat Agen het stagneren van een zelfstandige klassebeweging vooral ziet in het ontbreken van goede raadgevers. Als ~~xxxxxxx~~ de arbeiders maar de passende ideeën aan de hand gedaan werden, dan zouden ze beter vooruit komen.

Was het maar zo simpel! Het schijnt echter, dat Agen niet ziet, dat ~~xxxx~~ de hele burgerlijke gedachtenstructuur van de arbeidersklasse verhindert, de goede ideeën van Agen op te nemen of toe te passen. En zouden de burgerlijke remmen gevallen zijn, dan hadden de arbeiders de goede Ideeën van Agen niet zo erg nodig, want dan kwamen ze zelf wel op die "goede ideeën".

Ik heb in de bijeenkomsten gezegd, dat ik Agen niet goed begreep. Want dat we in alle praktische strijd moeten meedoen, waar we kunnen, en dat we daar de a ervaringen van vroegere soortgelijke strijden binnen de bewustzijnskring van de arbeiders moeten brengen, is altijd ons standpunt geweest. En dat hier de motor van de arbeidersontwikkeling ligt, is ook voor mij een onomstotelijke waarheid. Op dat punt trapt hij dus open deuren in. Als ik Agen niet kende, zou ik denken, dat hij toch op de een of andere wijze een "leidende avant-garde" zou willen vormen. Nu weet ik, dat hij dat niet wil. En daarom begriep ik niet goed, waar hij heen wil.

Trouwens, Agen zegt zelf, dat hij het nog niet goed kan formuleren, maar dat hij alleen weet, dat we er bij de huidige soort van propaganda evengoed NIET kunnen zijn. En dat gaat hij liever vissen, zoals hij zegt.

In de laatste dagen heb ik een stuk gelezen in het boek van Gravchenko: "J'ai choisi la liberté". Lezenswaard. Men krijgt wel een idee van het leven der mensen in Rusland, ook van het feit, dat ~~xxxx~~ daar alle verschijnselen van de "oorspronkelijke accumulatie" te zien zijn, zoals Engels die voor Engeland beschreven heeft. Ook dat de arbeiders het als een zware druk ondergaan. Bij het lezen van het boek kwam me in de gedachten, dat Rusland in 1924 1 300 000 loonarbeiders telde en in 1938 30 000 000. In deze getallen is duidelijk gedemonstreerd, dat de Russische arbeidersklasse pas na de revolutie is ontstaan uit de boerenzee. En dat ze dus nog van alles te leren hebben op het gebied van het verzet tegen een zó machtige vijand.

Ook heb ik de arbeid weer opgenomen aan "De economische grondslagen van het Radencommunisme". Maar dat is een werk van lange adem. Nu ik de oude uitgave van "De Grondbeginselen" eens doorgekeken heb, valt het me op, dat er zoveel niets ter zake doende exclamatie's in staan. Dat kan er gevoegelijk allemaal uit.

Groeten aan jullie beiden, ook van Gé

hcm